

Бібліографічні посилання:

1. Звіт про осіб, які вчинили кримінальні правопорушення: *викладеного на сайті Генеральної прокуратури України*, за квітень 2019 року в Україні URL: <https://www.gp.gov.ua/ua/statinfo.html> (дата звернення: 26.05.2019).
 2. Кримінальний кодекс України: Закон від 05.05.2001 № 2341-XIV База даних «Законодавство України» / ВР України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2341-14> (дата звернення: 26.05.2019).
 3. Бандурка О.М. Протидія злочинності та профілактика злочинів: монографія \ О.М. Бандурка, О.М.Литвинов. ХНУВС, 2011. 308 с. (дата звернення: 26.05.2019).
 4. Корольчук В.В. Актуальні проблеми запобігання злочинам неповнолітніх \ В.В. Корольчук. НАВС. 2013. № 1. С.176-182. (дата звернення: 26.05.2019).
-

Давидюк Віталій Олександрович
курсант 3-го курсу факультету
підготовки фахівців для органів
досудового розслідування

Науковий керівник:
Філіпп Анастасія Володимирівна,
старший викладач кафедри
кримінального права та
кримінології
Дніпропетровського державного
університету внутрішніх справ
к.ю.н.

РОЗБЕЩЕННЯ НЕПОВНОЛІТНІХ: СУБ'ЄКТИВНІ ОЗНАКИ

Розбещення неповнолітніх регламентовано статтею 156 Кримінального кодексу України – (далі КК України) є одним із небезпечних злочинів проти статевої свободи та статевої недоторканості, що заподіює шкоду статевої недоторканості неповнолітнього, негативно впливає на його нормальний статеви́й розвиток, руйнує усталені в суспільстві традиції та звичаї статевого виховання.

За поширеністю досліджуваній злочин займає третє місце серед статеви́х злочинів, поступаючись лише зґвалтуванню (ст.152 КК) та насильницькому задоволенню статевої пристрасті неприродним способом (ст.153 КК). Так відповідно до Єдиного звіту кримінальних правопорушень, затвердженого Генеральною прокуратурою України, в 2015 р. зареєстровано 230 випадків розбещення неповнолітніх (9,87 % від 2328 зареєстрованих злочинів проти статевої свободи та статевої недоторканості), у 2016 р. – 272 (10,26 % від 2649), у 2017 р. – 286 (10,49% від 2724) . Необхідно зауважити, що зареєстровані випадки розбещення неповнолітніх є лише явною «верхівкою айсберга» ганебного явища «статева експлуатація дітей».

Сучасне кримінальне право у якості пріоритетних вказує на ознаки

суб'єкта злочину, які, на відміну від швидкоплинних ознак об'єкта та об'єктивної сторони злочину, у більшості випадків є статичними й незмінними з юридичної і фактичної точок зору [1, 160-161; 2, с.67].

О.О.Дудоров вважає, що об'єктивну сторону злочину передбаченого ст.156 КК України утворює вчинення орогенітального чи аногенітального контакту, якщо при цьому не використовувався безпорадний стан потерпілої особи чи не застосовувалося фізичне чи психічне насильство[3, с.425]

У ч.1 ст.156 КК не позначені додаткові ознаки суб'єкта розпусних дій щодо неповнолітніх, а відтак це загальний суб'єкт злочину, що характеризується певним віком, з якого настає кримінальна відповідальність, та осудністю.

Невід'ємною ознакою суб'єкта даного злочину є вік особи, що вчинила розпусні дії щодо особи, яка не досягла шістнадцятирічного віку. Стаття 156 КК не входить до переліку злочинів, відповідальність за вчинення яких передбачена з 14 років (ч.2 ст.22 КК). Відтак, відповідальності підлягає особа, якій виповнилося шістнадцять років. Очевидною є невідповідність назви злочину та його спрямованості на більш вузьку категорію потерпілих осіб, серед яких поза кримінально-правової охорони залишаються неповнолітні, які досягли шістнадцятирічного віку, але є неповнолітніми.

Вирішуючи питання віку особи, яка вчиняє розпусні дії щодо неповнолітньої особи, ми виходимо з того, що воно вимагає виваженого підходу щодо криміналізації «розпусних дій», насамперед, неповнолітніх щодо своїх однолітків. Соціальна відповідальність за нормальний фізичний та психічний статевий розвиток дітей має покладатися виключно на дорослих осіб, які повною мірою усвідомлюють шкоду розпусних дій щодо дитини.

Сьогодні в Україні в цілому та в окремих її регіонах запроваджується комплекс організаційних, правових, виховних та інших заходів, спрямованих на забезпечення неповнолітніх від злочинів, пивного алкоголізму, наркотичної залежності тощо.

Підсумовуючи викладене, зазначимо, що як і всі злочини проти статевої свободи та статевої недоторканості, розбещення неповнолітніх є злочином, який вчиняється тільки з прямим умислом, його метою виступає розбещення неповнолітніх, мотивами є задоволення винною особою особистої статевої пристрасті або збудження в неповнолітньої особи статевого інстинкту.

Бібліографічні посилання:

1. Кудрявцев В.Н. Общая теория квалификации преступлений: [монография] / В.Н. Кудрявцев. – [2-е изд., исправл. и допол.]. – М.: «Юристъ», 2004. – 304 с.
2. Брич Л.П. Розмежування згвалтування із суміжними складами злочинів проти статевої свободи та статевої недоторканості особи / Л.П. Брич // Життя і право. – 2004. – № 4. – С. 69–78.
3. Кримінальне право України. Особлива частина: Підручник. (Ю.В.Александров, О.О.Дудоров, В.А. Клименко та ін.) / За ред. М.І.Мельника, В.А.Клименка. – К.: Юридична думка, 2004. – 656 с.